

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 20Sa/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2019200092
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2019200092.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave sudcom JUDr. Róbertom Foltánom v právnej veci žalobcu Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, zastúpeného advokátom JUDr. Daliborom Pavelkom, Hlohovec, Pribinova 46, proti žalovanému Sociálna poisťovňa, ústredie, Bratislava, Ul. 29. augusta 8 a 10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 28816-2/2019-BA zo dňa 22.1.2019, takto

r o z h o d o l :

Súd rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia č. 28816-2/2019-BA zo dňa 22.1.2019 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Žalobcovi sa priznáva právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa v konaní domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia č. 28816-2/2019-BA zo dňa 22.1.2019, ktorým žalovaný ako odvolací orgán zamietol jeho odvolanie a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava č. 11806/2018-TT-DvN zo dňa 7.11.2018 vyslovujúce, že podľa § 104 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. a čl. 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

2. Namietal rozporuplnosť a nesprávnosť administratívnych rozhodnutí, keď prvostupňový orgán v odôvodnení uviedol, že žalobcom uvádzané väzby na Slovensko, ako sú vlastníctvo rozostavaného domu, stavebné sporenie, zmluva s mobilným operátorom, životné poistenie či vlastníctvo auta, nie sú dostatočné na preukázanie zachovania centra záujmov na Slovensku a na druhej strane odvolací správny orgán v odôvodnení uviedol, že intenzita návratov na Slovensko, vlastníctvo pozemku a realizácia stavby rodinného domu svedčia o zachovaní istých väzieb na Slovensko, ktoré však jednoznačným spôsobom nepreukazujú na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti zachovanie bydliska v zmysle čl. 1 písm. j) základného nariadenia a čl. 11 vykonávacieho nariadenia na Slovensku, počas výkonu zárobkovej činnosti v inom členskom štáte EÚ, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru.

3. Má za to, že správne orgány mali povinnosť zistiť skutočný stav veci tak, aby neboli žiadne pochybnosti o tom, či mal zachované bydlisko na území Slovenska a pevné väzby a v tomto smere mali vykonať potrebné dokazovanie, čo sa však nestalo. Odvolací orgán nedôsledne posúdil skutočnosti, ktorými žalobca preukazoval centrum záujmov a väzby v Slovenskej republike, resp. okolnosti jeho pobytu v Nórsku hodnotil zjavne bez posúdenia ich vzájomnej súvislosti a čiastočne aj v rozpore s ich logickým významom.

Z obsahu spisu je zrejmé, že počas pobytu v Nórsku staval na Slovensku dom a že sa na Slovensko po dokončení stavby vrátil, v súvislosti s čím nie je dôvod spochybňovať jeho tvrdenie, že pobyt v zahraničí bol len dočasný charakteru za účelom získania finančných prostriedkov na zabezpečenie trvalého

bývania v SR. Na preukázanie zachovania jeho väzieb v Slovenskej republike pritom správne orgánu uviedol množstvo ďalších dôvodov a tieto doložil 25 prílohami.

Napriek tomu žalovaný zamietol jeho odvolanie, pričom dôvodil najmä dĺžkou prítomnosti žalobcu na území iného členského štátu šesť rokov a päť mesiacov, ktorý údaj nie je správny, nakoľko žalobca sa na Slovensko pravidelne vracal, niekedy aj na dobu dvoch mesiacov, keď objektívne na Slovensko častejšie cestovať nemohol.

4. V neprospech väzieb žalobcu na Slovensko žalovaný hodnotil, že sa v Nórsku zdržiaval s manželkou a deťmi, pričom ale opomenul skutočnosť, že manželka taktiež pochádza zo Slovenska, že manželstvo uzavreli a rodinu založili na území SR a ich deti rozprávajú iba po slovensky, nikdy sa neučili po nórsky a ani tam nenavštevovali žiadnu predškolskú inštitúciu alebo krúžok, čo bolo aj zámerom rodičov, aby si deti v Nórsku nevytvorili sociálne väzby.

Osobne sa ani žalobca a jeho manželka nórcinu neučili, ovládajú iba základy potrebné k nákupu potravín a podobne, v Nórsku bývali v stiesnených pomeroch v nájomnom byte, čo tiež nasvedčuje len dočasnému charakteru ich pobytu v Nórsku.

5. Žalovaný sa podľa žalobcu nezaoberal skutočnosťami nasvedčujúcimi stabilite jeho zamestnania a tým, či zamestnanie zodpovedalo jeho kvalifikácii a predstavám o životnom smerovaní, a v tomto smere nevykonal ani žiadne dokazovanie. V tejto súvislosti žalobca poukazoval na to, že má stredoškolské vzdelanie v odbore automechanik a v SR zastával tomu zodpovedajúce pracovné pozície, pričom v Nórsku pracoval v pozícii pomocného pracovníka v mäsokombináte, čo bolo iba dočasné, nevyhnutné riešenie za účelom získania finančných prostriedkov, a bez znalosti nórciny by si inú prácu zrejme ani nenašiel.

6. Na území SR si žalobca zachoval trvalý pobyt, účet v banke, stavebné sporenie, životné poistenie, telefónne číslo, vlastníctvo motorového vozidla evidovaného v SR, vlastníctvo nehnuteľnosti, priateľov, rodinu a rodičovskú nehnuteľnosť, v ktorej má trvalé bydlisko evidované, na Slovensku podával každoročne daňové priznanie aj počas pobytu v Nórsku.

7. žalobca poukazoval aj na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR (rozhodnutia 4 Sžso/1/2011, 4 Sžso 18/2011, 1 Sžso 18/2012, 4 Sžso/3/2013), rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20S/124/2015 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6S/51/2014, ako aj na rozhodovaciu činnosť samotného žalovaného, ktorý v skutkovo podobných veciach rozhodol zásadne iným spôsobom (rozhodnutia č. 22202-8/2015-BA, 42412-2/2014-BA).

8. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k veci navrhol žalobu zamietnuť.

9. Poukazoval na to, že z ustanovení článkov 61 a 65 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 vyplýva zásada, ktorou sa treba viesť pri zohľadňovaní dôb poistenia v nezamestnanosti dosiahnutých na území iného členského štátu EÚ, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru, pri uplatnení nároku na dávku v nezamestnanosti na území SR, a to že slovenská doba poistenia v nezamestnanosti musí byť dosiahnutá ako posledná. Iba vo výnimočných prípadoch je možné zohľadniť dobu poistenia dosiahnutú na území iného členského štátu EÚ, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru, pokiaľ je dosiahnutá ako posledná. Touto výnimkou zo základnej zásady je situácia, ak si žiadateľ zachová počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu EÚ, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru, centrum záujmov a bydlisko na území Slovenskej republiky. V posudzovanom období posledných štyroch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t.j. od 31.8.2014 do 30.8.2018, žalobca nepreukázal žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti, ktorú by mu bolo možné zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti. V zmysle § 104 ods. 1 zákona, na vznik nároku na dávku v nezamestnanosti sa vyžaduje doba poistenia v nezamestnanosti najmenej 730 dní v období posledných štyroch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Žalobca teda nesplnil základnú podmienku nároku na dávku v nezamestnanosti. Žalobca bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol doby poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy. Z uvedeného dôvodu by bolo možné zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území Nórska do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1 základného nariadenia, len v prípade preukázania zachovania pevných väzieb a bydliska na území SR počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu EÚ, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru.

10. Zachovanie väzieb žalobcu na území Slovenskej republiky je nutné posúdiť na základe celkového zhodnotenia všetkých dostupných informácií. V konaní o dávke v nezamestnanosti príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne vychádzala z objektívnych skutočností vyplývajúcich z formulára U1, zo dňa 25. septembra 2018, ako i z údajov uvedených žalobcom v Žiadosti o dávku v nezamestnanosti a vo Vyhlásení žiadateľa na účely posúdenia bydliska, zo dňa 3. októbra 2018. V konaní o nároku žalobcu na dávku v nezamestnanosti boli zohľadnené aj informácie, získané výsluchom žalobcu (ďalej len „výsluch“) uskutočnenom dňa 6. novembra 2018, z ktorého bola spísaná zápisnica, ktorú žalobca osvedčil svojím podpisom. Centrum záujmov dotknutej osoby je v zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia možné určiť na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a) dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov - žalobca sa podľa údajov z Výsluchu, zo dňa 6. novembra 2018, zdržiaval v Nórsku v období od apríla 2006 do októbra 2010, t. j. 4 a pol roka. Následne sa vrátil na Slovensko, kde sa zdržiaval od októbra 2010 do marca 2012. V ďalšom období - od marca 2012 do augusta 2018, t. j. 6 rokov a 5 mesiacov sa opätovne zdržiaval v Nórsku.

b) situáciu dotknutej osoby vrátane:

- povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy - z informačného systému Sociálnej poisťovne bolo zistené, že do 31. augusta 2018 (deň zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie) bol žalobca na Slovensku vo viacerých pracovnoprávných vzťahoch, v celkovom trvaní 7 rokov a 4 mesiace. Počas Výsluchu, uskutočneného dňa 6. novembra 2018, žalobca uviedol, že pracoval na území Nórska od 20. apríla 2006 do októbra 2010, t. j. 4 a pol roka. Po opätovnom návrate do Nórska pracoval v pracovnom pomere dohodnutom na neurčitý čas, a to od 2. marca 2012 do 28. augusta 2018. Tento pracovný pomer bol ukončený z podnetu žalobcu z dôvodu jeho odchodu na Slovensko. Na základe vyššie uvedených skutočností je možné žalobcovu pracovnú situáciu v Nórsku jednoznačne hodnotiť ako stabilnú, s prioritnou orientáciou na nórsky pracovný trh.

- jej rodinného stavu a rodinných väzieb - na území Nórska sa žalobca zdržiaval s najbližšími osobami, a to svojou manželkou (sobáš uzatvorený v roku 2014 na Slovensku) a dvoma maloletými deťmi (narodenými v Nórsku v roku 2015 a 2017). Žalobca v Nórsku opakovane poberal dávky v otcovstve z nórskeho sociálneho systému. Počas Výsluchu, zo dňa 6. novembra 2018, žalobca uviedol, že počas výkonu zárobkovej činnosti v Nórsku sa na Slovensku zdržiavali jeho rodičia, ktorí neboli odkázaní na celodennú starostlivosť. V odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava, žalobca uviedol, že jeho otec je invalid so značnými zdravotnými ťažkosťami. Podľa Výsluchu, zo dňa 6. novembra 2018, žalobca uviedol, že na Slovensko sa vracal 2-krát ročne počas dovolenky, ktorá trvala celkovo 5 týždňov. V odvolaní uviedol návraty na Slovensko v roku 2014 jedenkrát na 35 dní, v rokoch 2015-2017 dvakrát ročne na dobu 14-41 dní a v 2018 jedenkrát na 77 dní. K odvolaniu priložil žalobca cestovné doklady, ktoré však nepreukazujú jednoznačným spôsobom jeho návraty na Slovensko, ale vykonanie cesty z Trelleborgu do Rostocku. V súvislosti s rodinnou situáciou žalobcu súčasne konštatujeme, že právne aj mravné povinnosti voči manželke a maloletým deťom sú, pokiaľ ide o spoločný život, výchovu a hospodárenie, zásadnejšie ako pravidelný kontakt s rodičmi. Na základe uvedeného

bolo vyhodnotené, že rodinná situácia žalobcu svedčí o vytvorení jeho väzieb na území Nórska.

- jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná - počas Výsluchu, uskutočneného dňa 6. novembra 2018, žalobca ohľadom svojej bytovej situácie uviedol nasledujúce skutočnosti. Na Slovensku je spolu s manželkou vlastníkom pozemku od roku 2015, ktorý nadobudli darovacou zmluvou od jeho rodičov. Na uvedenom pozemku má od roku 2016 vydané stavebné povolenie na stavbu rodinného domu, stavbu realizovala stavebná firma. Počas jeho pobytu v zahraničí dozeral na stavbu jeho otec a počas dovolenky osobne žalobca. V čase prvostupňového aj odvolacieho konania vo veci jeho nároku na dávku v nezamestnanosti býval žalobca v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, do rodinného domu sa plánoval sťahovať vo februári 2019. Na území Nórska nevlastní žalobca žiadnu nehnuteľnosť na bývanie, býval tam v dvoch podnájmoch spolu s manželkou a deťmi, naposledy v podnájme od 1. októbra 2015. Bytovú situáciu v Nórsku považuje žalobca za primeranú pomerom, kedy manželka spolu s maloletými deťmi v prenajatej nehnuteľnosti spoločne žili, uhrádzali spoločné náklady a tvorili spoločnú domácnosť.

- členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely - žalobca bol zamestnaný na území Nórska, takže daňové povinnosti si plnil na tomto území, z čoho je zrejmé, že za štát bydliska sa na daňové účely považuje štát zamestnania, t. j. Nórsko.

11. V súvislosti so skúmaním zachovania centra záujmov žalobcu na území Slovenska počas výkonu zárobkovej činnosti na území Nórska poukazoval aj na Rozhodnutie Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12. júna 2009 (o rozsahu pôsobnosti čl. 65 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 týkajúceho sa práv na dávky v nezamestnanosti úplne nezamestnaných osôb, ktoré nie sú cezhraničnými pracovníkmi a ktoré mali počas svojho posledného obdobia zamestnanosti alebo samostatnej zárobkovej činnosti bydlisko na území iného členského štátu, ako je príslušný členský štát), v zmysle ktorého je v súčasnosti prijateľné prenesenie zodpovednosti za platbu dávok z príslušného štátu na štát bydliska v prípade cezhraničných pracovníkov (t. j. pracovníkov, ktorí sa do štátu bydliska spravidla denne alebo aspoň raz za týždeň vracajú) a určitých kategórií pracovníkov, ktorí udržiavajú úzke spojenia aj so svojimi krajinami pôvodu. Už by viac nebolo prijateľné, ak by sa príliš širokým výkladom pojmu "bydlisko" mala rozšíriť oblasť uplatnenia čl. 65 základného nariadenia tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dosť stabilné zamestnanie alebo samostatne zárobkovú činnosť v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu. Na dôvažok žalobcovi najbližší rodinní príslušníci (manželka a deti) sa zdržiavali spolu s ním v Nórsku.

V súvislosti so žiadosťou žalobcu o dávku v nezamestnanosti na území Slovenskej republiky zdôrazňoval, že možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte inom, ako v štáte posledného zamestnania, je len výnimkou zo všeobecného pravidla, ktoré určuje, že nárok na dávku v nezamestnanosti by si mala nezamestnaná osoba prednostne uplatniť v štáte posledného zamestnania, lebo v tomto štáte platila poisťňa pre prípad nezamestnanosti. Tým sa podporí rovnomerné a spravodlivé rozdeľovanie finančných nákladov medzi inštitúciami prijímajúcimi poisťňu a následne medzi inštitúciami vyplácajúcimi dávky. Cieľom nariadenia je podporiť hľadanie práce v tom členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba bezprostredne predtým platila príspevky na poisťňu v nezamestnanosti a zároveň aj to, aby tento štát niesol bremeno výplaty dávky v nezamestnanosti. Pri uplatnení nároku na dávku v nezamestnanosti v štáte posledného zamestnania sa neskúma, aké väzby má žiadateľ v tejto krajine, ale doby poisťňenia dosiahnuté podľa jeho legislatívy sa zohľadnia automaticky, čo však nezabezpečuje automaticky vznik nároku na dávku v nezamestnanosti.

Žalobca mal zákonnú možnosť požiadať o dávku v nezamestnanosti na území Nórska (rovnako ako na tomto území požiadal o iné sociálne dávky - dávky v otcovstve). V tejto súvislosti zdôrazňoval, že nezamestnané osoby, ktoré dosiahli doby poisťňenia v nezamestnanosti na území iného členského štátu Európskej únie, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru, nemajú v zmysle ustanovení základného a vykonávacieho nariadenia právo výberu členského štátu Európskej únie, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru, v ktorom si uplatnia nárok na dávku v nezamestnanosti. Fyzická osoba vykonávajúca zárobkovú činnosť v členskom štáte Európskej únie, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru, podlieha právnym predpisom tohto štátu, a teda je v tejto krajine aj sociálne poisťňená podľa podmienok vnútroštátnej legislatívy. Koordinačné predpisy určujú, že pri skončení výkonu zárobkovej činnosti by si nezamestnaní mali uplatňovať nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom práve skončili zamestnanie. V prípade priznania nároku na dávku v nezamestnanosti má dotknutá osoba v zmysle čl. 64 základného nariadenia možnosť požiadať o export priznanej dávky v nezamestnanosti do ktoréhokoľvek členského štátu Európskej únie, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru, t. j. aj na územie Slovenskej republiky.

12. V zmysle koordinačných nariadení pojem "bydlisko" je potrebné chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržuje, kde je jej centrum záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase. Dôležitá na posúdenie bydliska je aj rodinná situácia a rodinné väzby dotknutej osoby a taktiež povaha vykonávanej zárobkovej činnosti vo vzťahu k jej trvalosti, stabilite a dĺžke trvania. V tejto súvislosti zároveň uvádzame, že pojem "trvalý pobyt" nie je možné stotožňovať s pojmom "bydlisko". V zmysle čl. 1 písm. j) základného nariadenia "bydlisko" je miesto, kde osoba zvyčajne býva. V tejto súvislosti súčasne poukazujeme na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Sžsk/38/2017, zo dňa 27. novembra 2018, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (v bode 26.) jednoznačne konštatoval, že na zachovanie bydliska a centra záujmov na Slovensku nepostačuje len zachovanie si evidovaného trvalého pobytu, čo je do veľkej miery len administratívna skutočnosť, ktorá neodzrkadľuje realitu.

13. Podľa názoru žalobcu sa žalovaný v napadnutom rozhodnutí nezaoberal jeho úmyslom zachovať si bydlisko na Slovensku. V tejto súvislosti uvádzal, že v zmysle čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia, ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k určeniu skutočného miesta bydliska, za rozhodujúci sa považuje úmysel dotknutej osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

V konaní o nároku žalobcu na dávku v nezamestnanosti bolo posúdené zachovanie jeho väzieb na území Slovenskej republiky v súlade s čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, v zmysle ktorého (ako je vyššie podrobne uvedené) bolo jednoznačne preukázané, že žalobca si centrum záujmov na území Slovenska počas výkonu činnosti zamestnanca v Nórsku nezachoval. Nakoľko o mieste bydliska žalobcu uplatnením objektívnych kritérií uvedených v čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia pochybnosti nevznikli, nebolo potrebné čl. 11 ods. 2 tohto nariadenia aplikovať a skúmať jeho subjektívny úmysel. Žalobca v žalobe namieta, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore so zákonom (bližšie nešpecifikoval konkrétne ustanovenia zákona) a rozhodovacou praxou súdov. Poukazuje na viaceré rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na niektoré rozsudky krajských súdov, ako aj na rozhodnutia žalovaného, podľa jeho názoru v obdobných prípadoch. V tejto súvislosti konštatoval, že uvedenými rozsudkami bolo žalovanému vytknuté najmä nedostatočné zistenie skutkového stavu veci. Podľa názoru žalovaného je dôkazná situácia v prípade žalobcu úplne odlišná. Ako žalovaný už viackrát uviedol, v konaní o nároku žalobcu na dávku v nezamestnanosti bolo zachovanie jeho väzieb na území Slovenskej republiky posúdené na základe celkového zhodnotenia všetkých dostupných informácií, t. j. údajov a skutočností známych z rozhodovacieho procesu a údajov osvedčených žalobcom. Najmä boli zohľadnené informácie získané Výsluchom žalobcu uskutočneným dňa 6. novembra 2018. V konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti teda bol žalobca podrobne vypočutý a práve jeho Výsluchom, zo dňa 6. novembra 2018, boli získané podrobné informácie o dĺžke a trvalosti jeho prítomnosti na území Nórska, o jeho pracovnej, rodinnej aj bytovej situácii (čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia). Súčasne poukazujeme na najnovšie rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci posúdenia bydliska, a to rozsudok sp. zn. 10 Sžsk/5/2016, zo dňa 13. Decembra 2017, rozsudok sp. zn. 1 Sžso/26/2016, zo dňa 30. januára 2018, a rozsudok sp. zn. 1 Sžsk/38/2017, zo dňa 27. novembra 2018, v zmysle ktorých sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil s právnym názorom Sociálnej poisťovne, ústredie, ohľadne bydliska a zároveň považoval zistenie skutkového stavu za dostatočné pre správne posúdenie veci. Obdobne rozhodli v roku 2018 viacerými rozsudkami aj krajské súdy (napr. Krajský súd v Banskej Bystrici, v rozsudku sp. zn. 24Sa/5/2018-54, zo dňa 26. júla 2018, aj v rozsudku sp. zn. 24Sa/7/2018-42, zo dňa 11. októbra 2018, a taktiež napr. Krajský súd v Žiline, v rozsudku sp. zn. 25Sa/13/2017, zo dňa 27. septembra 2018).

14. Súd prejednal vec za účasti oboch účastníkov konania, ktorí zotrvali na argumentácii uvedenej v ich písomných podaniach, oboznámil sa s celým obsahom spisového materiálu, vrátane administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu, a dospel k záveru o dôvodnosti žaloby.

15. Žalobca v konaní uviedol, že podmienky poskytovania dávky v zahraničí zisťoval, podľa jeho poznatkov by sa musel na území Nórska aj naďalej zdržiavať, v tejto krajine dva mesiace trvá len kým príslušný orgán vydá k žiadosti svoje vyjadrenie, musel by absolvovať prípadné rekvalifikačné kurzy a v prípade záujmu vrátiť sa na Slovensko by po troch mesiacoch musel opätovne vycestovať do Nórska, inak by mu dávky neboli vyplácané, pričom on mal záujem zdržiavať sa na území Slovenska.

16. V tejto súvislosti žalovaný poukazoval na to, že podľa článku 64 základného nariadenia je žiadateľ o dávku, v prípade jeho záujmu o návrat do vlasti alebo pobyt v inom členskom štáte, povinný zotrvať na území štátu, v ktorom žiada o dávku, iba po dobu štyroch týždňov, ktorá ne neporovnateľná s dobou, ktorú žalobca v Nórsku strávil, pričom je za určitých okolností možné túto dobu skrátiť.

17. Spornými v konaní neboli medzi účastníkmi otázky skutkového charakteru, ako je dĺžka pobytu žalobcu na území iného členského štátu, jeho rodinného stavu, zamestnania, ubytovania a iné, týkajúce sa pobytu žalobcu na území iného členského štátu, ale to, či okolnosti tohto pobytu pri ich komplexnom vyhodnotení možno alebo nemožno považovať za svedčiacie o zachovaní bydliska žalobcu a centra jeho záujmov na území Slovenska ako štátu pôvodu.

18. Rozhodujúce správne orgány pri posudzovaní bydliska žalobcu a v súvislosti s tým centra jeho záujmov vychádzali z článku 1 písm. j) základného nariadenia (Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004), podľa ktorého „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva, a z článku 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (č. 987/2009) stanovujúceho spôsob určenia bydliska, pričom správny orgán prvého stupňa podľa odôvodnenia jeho rozhodnutia za najvýznamnejšiu skutočnosť z tohto pohľadu považoval skutočnosť, že sa na území Nórska zdržiaval po dobu viac ako šesť rokov (od marca 2012), že tu mal jeden súvislý pracovný pomer, pobyt absolvoval so svojou manželkou, v Nórsku sa im narodili dve deti a v súvislosti s rodičovstvom tam aj čerpali rodičovské dávky.

19. Žalovaný podľa odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia už bez bližšieho zdôvodnenia za dĺžku pobytu žalobcu v Nórsku považoval dobu takmer desať rokov, keď do tejto doby započítal aj jeho predchádzajúci pobyt v rokoch 2006 až 2010, okolnosti ktorého ale neskúmal a nehodnotil.

20. Oba správne orgány konštatovali aj plnenie daňových a odvodových povinností žalobcom v Nórsku, spomenuli aj bytovú situáciu žalobcu v Nórsku - že býval s rodinou v dvoch podnájmoch, bez toho, aby hodnotili kvalitatívnu stránku bývania a v súvislosti s tým aj stabilitu bytovej situácie tak, ako to predpokladá článok 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Hodnotiť v rámci posudzovania situácie žalobcu ako dotknutej osoby opomenuli skutočnosti (žalobcom tvrdené a preukazované a správnymi orgánmi nespochybnené) týkajúce sa existencie peňažných účtov žalobcu na území SR, telefónneho účtu, stavebného sporenia, životného poistenia žalobcu a životného poistenia dieťaťa, ako aj členstva žalobcu v rybárskom zväze v Seredi od roku 2016 (z čoho je zrejmé, že sa členom stal počas trvania jeho pracovného pomeru v Nórsku).

21. Podľa zistenia súdu tak správne orgány nevyhodnotili všetky relevantné okolnosti pobytu žalobcu na území iného členského štátu, resp. tie, ktoré hodnotili, hodnotili bez ich vzájomnej súvislosti a súvislosti s inými okolnosťami.

22. Nie je žiaden dôvod pre spochybnovanie tvrdenia žalobcu o jeho iba dočasnom pobyte v zahraničí za účelom získania financií na riešenie jeho bytovej situácie na Slovensku, ktoré tvrdenie korešponduje so skutočnosťou, že od počiatku roku 2016 je spolu s manželkou stavebníkom rodinného domu v W. a že stavba bola realizovaná aj počas doby jeho zamestnania v Nórsku a počas dovolení aj s jeho osobnou účasťou. Intenzita návratov žalobcu na územie SR počas zamestnania v zahraničí preto nespočíva len v ich častosti a dobe trvania, ktorá inak v tomto prípade taktiež nie je zanedbateľná, ale aj v ich dôvodoch.

23. Aj z tohto pohľadu bytovú situáciu žalobcu v Nórsku nie je možné bez ďalšieho označiť za stabilnú, rovnako ako jeho pracovnú činnosť, ktorej stabilitu bez ďalšieho nie je možné vyvodzovať iba z toho, že jeho pracovná zmluva bola uzatvorená na dobu určitú, ale je daná všeobecne aj tým, či vykonávané zamestnanie zodpovedá kvalifikácii a predstavám žalobcu o jeho životnom smerovaní. V konečnom dôsledku aj skutočnosť, že pracovný pomer ukončil z vlastnej vôle a že na území Nórska nehodlal zotrvať do doby získania dávok na tomto území, svedčí v prospech tvrdení žalobcu o prvoradosti jeho väzieb na územie Slovenska.

24. Aj v súvislosti s týmito okolnosťami sa posúdenie veci žalovaným javí ako neobjektívne a podľa názoru súdu tieto v kontexte s opomínanými skutočnosťami týkajúcimi sa rodičov žalobcu, životného poistenia žalobcu a jeho dieťaťa, stavebného sporenia, mobilného operátora, ale aj evidencie motorového vozidla naopak svedčia o neperušení zásadných väzieb žalobcu s krajinou pôvodu a centre jeho záujmu aj v období výkonu práce v Nórsku práve na území Slovenska, ktoré priznanie odopretej dávky odôvodňuje.

25. Vzhľadom k uvedenému súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia možnosti zohľadnenia doby poistenia v nezamestnanosti žalobcu získanej na území iného členského štátu, a preto ho podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP (zákon č. 162/2015 Z.z.) zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom je správny orgán v zmysle § 191 ods. 6 SSP pri vyhodnocovaní okolností pobytu a výkonu práce žalobcu na území iného členského štátu viazaný právnym názorom súdu.

26. Vzhľadom na kompetencie žalovaného ako odvolacieho orgánu pri náprave pochybení prvostupňového správneho orgánu súd z hľadiska naplnenia účelu tohto konania nepovažoval za potrebné navrhované zrušenie rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava zo dňa 7.11.2018.

27. Právo na plnú náhradu trov konania priznal súd v konaní úspešnému žalobcovi podľa § 167 ods. 1 SSP, s tým, že o výške trov bude v zmysle § 175 ods. 2 rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá musí byť podaná na Krajskom súde v Trnave, a to v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia; údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené; opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"); návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci.